

ТОО «ЭЙВИДИ-КАЗАХСТАН»

ПРОГРАММА ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «САБ ИРБИС64. АДМИНИСТРИРОВАНИЕ. ПОВЫШЕННЫЙ УРОВЕНЬ. ОСНОВЫ ЯЗЫКА ФОРМАТИРОВАНИЯ»

ЦЕЛЬ ПРОГРАММЫ

Программ повышения квалификации направлена на совершенствование компетенции специалистов, администраторов информационных систем, необходимой для профессиональной деятельности, повышение профессионального уровня в рамках имеющейся квалификации.

Цель программы: повышение профессионального уровня специалистов, осуществляющих работу по автоматизации библиотечных процессов, администрированию информационных систем, в рамках имеющейся квалификации в сфере обслуживания пользователей библиотеки в автоматизированном режиме в среде САБ ИРБИС64.

ПЛАНИРУЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ

В результате освоения программы слушатель должен:

- знать язык форматирования данных САБ ИРБИС64;
- освоить редактор форматов;
- уметь применять команды языка форматирования данных САБ ИРБИС64 для написания собственных форматов вывода/печати, а также для адаптации существующих форматов.

СТРУКТУРА И СОДЕРЖАНИЕ ПРОГРАММЫ

Категория слушателей — специалисты библиотек, имеющие среднее профессиональное или высшее профессиональное образование.

Срок освоения программы (общая трудоемкость) — 104 часа.

Форма обучения — заочная с применением электронного обучения и дистанционных образовательных технологий.

Формы контроля — тестирование (Т), выполнение практических работ (ПР).

Форма итоговой аттестации – тестирование, итоговая практическая работа (ИПР).

Учебно-тематический план

№ п/п	Наименование разделов	ОТ, час.	В том числе			Формы контроля	
			Аудиторные часы		СРС		К
			Лк	ПЗ			
1.	Язык форматирования данных САБ ИРБИС64. Редактор форматов	57	9		42	6	Т, ПР
1.1.	Основы языка форматирования	17,5	4		12,5	1	ПР
1.2.	Функции	12	2		9	1	ПР
1.3.	Повторяющиеся группы	6,5	1		4,5	1	ПР
1.4.	Формат-программа UNIFOR	5,5	1		3,5	1	ПР
1.5.	Дополнительные возможности в языке форматирования	7	1		5	1	ПР
1.6.	Контрольная работа	8,5			7,5	1	Т, ПР
2.	Особенности использования	36	10,5		19,5	6	Т, ПР

	функций формат-программы UNIFOR. Примеры использования						
2.1.	Функции для работы с базой данных	5,5	1		3,5	1	ПР
2.2.	Функции для работы с датой и временем	4	0,5		2,5	1	ПР
2.3.	Функции для обработки строк	6	1		4	1	ПР
2.4	Функции для работы с повторяющимися группами	5,5	1,5		3	1	ПР
2.5	Функции для работы с глобальными переменными	7,5	2		4,5	1	ПР
2.6	Синтаксис функции Unifor в примерах	1	1				
2.7	Конструкции языка форматирования, которые позволяют обращаться к записям текущей или другой базы данных	3,5	1,5		1	1	ПР
2.8.	Примеры использования функций	3	2		1		
3.	Итоговая аттестация	11			10	1	Т, ИПР
ИТОГО:		104	19,5		71,5	13	

* *ОТ – общая трудоемкость, Лк – лекции, ПЗ – практические занятия, СРС – самостоятельная работа слушателя, К-консультация преподавателя*

Содержание

Раздел 1. Основы языка форматирования

Общие сведения о языке форматирования данных САБ ИРБИС64. Редактор форматов: назначение, интерфейс.

Основные команды. Работа с данными.

Команды вывода поля, подполя, фрагмента поля. Команда вывода MFN.

Режимы вывода. Команды горизонтального и вертикального размещения.

Литералы. Условные, безусловные, повторяющиеся литералы.

Выражения в языке форматирования. Числовые, строковые, логические выражения.

Функции языка форматирования. Числовые, строковые, логические функции.

Повторяющиеся группы. Особенности работы с повторяющимися полями.

Знакомство с функциями формат-программы UNIFOR. Область применения функций формат-программы UNIFOR.

Использование команд (тэгов) RTF и HTML.

Форматы для формально-логического контроля (ФЛК).

Форматы с переменными метками. Случаи их применения.

Список и назначение форматов системы ИРБИС.

Дополнительные возможности в языке форматирования: комментарии, коды ошибок.

Тестирование. Практические работы.

Раздел 2. Особенности использования функций формат-программы UNIFOR. Примеры использования

Функции для работы с базой данных.

Функции для работы с датой и временем.

Функции для обработки строк. Вывод строки, вывод фрагмента строки.

Функции для работы с повторяющимися группами. Использование повторяющейся группы в организации цикла. Особенности использования литералов в повторяющейся группе.

Функции для работы с глобальными переменными. Чтение и запись глобальных переменных. Использование глобальных переменных для задач кумуляции и декумуляции данных. Использование универсального счетчика.

Синтаксис функции Unifor в примерах.

Конструкции языка форматирования, которые позволяют обращаться к записям текущей или другой БД. Расформатирование документов из другой базы данных.

Примеры использования функций.

Тестирование. Практические работы.

Раздел 3. Итоговая аттестация.

Тестирование. Контрольная практическая работа.

ОРГАНИЗАЦИОННО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ

В целях реализации образовательной программы на портале дистанционной подготовки «Академия» ТОО «ЭйВиДи-Казахстан» <http://academy.open4u.kz> разработан электронный курс.

Имеются технологические средства, обеспечивающие освоение образовательных программ в полном объеме независимо от места нахождения обучающихся:

- информационные системы, обеспечивающие функционирование электронной информационно-образовательной среды,

- интерактивные средства обучения и/или специального программного обеспечения для создания электронных образовательных ресурсов и проведения занятий с применением дистанционных образовательных технологий,

- серверное оборудование, обеспечивающего функционирование электронной информационно-образовательной среды,

- высокоскоростные каналы доступа к электронной информационно-образовательной среде.

Реализация программы обеспечивается преподавательским составом, имеющим среднее профессиональное образование или высшее образование, соответствующее направленности дополнительной профессиональной программы повышения квалификации. Требования к преподавателям: среднее профессиональное образование – программы подготовки специалистов среднего звена или высшее образование – бакалавриат, направленность (профиль) которого, как правило, соответствует направленности дополнительной профессиональной программы повышения квалификации; дополнительное профессиональное образование – профессиональная переподготовка, направленность (профиль) которой соответствует направленности дополнительной профессиональной программы повышения квалификации.

Для текущего и итогового контроля разработаны контрольно-измерительные материалы, предназначенные для определения соответствия индивидуальных образовательных достижений основным показателям результатов подготовки по программе. Они включают средства контроля освоения знаний и формирования умений: тесты, практические задания. Результаты освоения выражаются в освоении знаний и овладении умениями, определенными в программе. Контроль и оценка результатов освоения программы осуществляется преподавателем в процессе проверки результатов выполнения практических и контрольных работ, тестов.

ЛИТЕРАТУРА

1. Система автоматизации библиотек ИРБИС64. Общее описание системы / Международная Ассоциация пользователей и разработчиков электронных библиотек и новых информационных технологий (Ассоциация ЭБНИТ). – Москва : ГПНТБ России, 2018. – 498 с.
2. Система автоматизации библиотек ИРБИС. Приложения : (перечень элементов формата представления данных в электронном каталоге и базе данных комплектования) / Международная Ассоциация пользователей и разработчиков электронных библиотек и новых информационных технологий (Ассоциация ЭБНИТ) ; составитель: С. М. Дунаевская, Н. Д. Сбойчакова. – Москва : ГПНТБ России, 2002. – 63 с.
3. UNIFOR // Вики-документация по системе автоматизации библиотек ИРБИС. – URL: <http://wiki.elnit.org/index.php/UNIFOR>

«ЭЙВИДИ-КАЗАХСТАН» ЖШС

БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ БАҒДАРЛАМАСЫ «ИРБИС64 КАЖ. ӘКІМШІЛІК. ЖОҒАРЫ ДЕҢГЕЙ. ФОРМАТТАУ ТІЛІНІҢ НЕГІЗДЕРІ»

БАҒДАРЛАМА МАҚСАТЫ

Біліктілікті арттыру бағдарламалары кәсіби қызмет үшін қажетті кітапхана мамандарының, ақпараттық жүйелер әкімшілерінің құзыретін жетілдіруге, ағымдағы біліктілік шеңберінде кәсіби деңгейін арттыруға бағытталған.

Бағдарламаның мақсаты: кітапхана пайдаланушыларына қызмет көрсету саласында ағымдағы біліктілік шеңберінде ИРБИС64 КАЖ аумағында автоматтандырылған режимде кітапхана үдерістерін автоматтандыру, ақпараттық жүйелерді әкімшілендіру бойынша жұмысты жүзеге асыратын кітапхана мамандарының кәсіби деңгейін арттыру.

ЖОСПАРЛАНҒАН НӘТИЖЕЛЕР

Бағдарламаны игеру нәтижесінде тыңдаушы:

- ИРБИС64 КАЖ деректерін форматтау тілін білу;
- форматтар редакторын меңгеру;
- өзіндік шығару/басып шығару форматтарын жазу үшін, сондай-ақ қолданыстағы форматтарды бейімдеу үшін ИРБИС64 КАЖ деректерін форматтау тілінің командаларын қолдана білу.

БАҒДАРЛАМАНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН МАЗМҰНЫ

Тыңдаушылар санаты-орта кәсіптік немесе жоғары кәсіптік білімі бар кітапхана мамандары.

Бағдарламаны игеру мерзімі (жалпы еңбек сыйымдылығы) — 104 сағат.

Оқыту формасы — электрондық оқыту мен қашықтықтан білім беру технологияларын қолдана отырып сырттай оқыту

Бақылау формалары-тестілеу (Т), практикалық жұмыстарды орындау (ПЖ).

Қорытынды аттестаттау формасы-қорытынды бақылау жұмысы (ҚБЖ).

Оқу-тақырыптық жоспар

№ р/р	Бөлімдердің атаулары	ЖЕС , сағ	Оның ішінде				Бақылау формалары
			Аудиторлық сағаттар		ТӨЖ	К	
			Лк	П С			
4.	ИРБИС64 КАЖ деректерін форматтау тілі. Форматтар редакторы	57	9		42	6	Т, ПЖ
1.1.	Форматтау тілінің негіздері	17,5	4		12,5	1	ПЖ
1.2.	Функциялар	12	2		9	1	ПЖ
1.3.	Қайталанатын топтар	6,5	1		4,5	1	ПЖ
1.4.	Формат-бағдарлама UNIFOR	5,5	1		3,5	1	ПЖ
1.5.	Форматтау тіліндегі қосымша мүмкіндіктер	7	1		5	1	ПЖ
1.6.	Бақылау жұмысы	8,5			7,5	1	Т, ПЖ
5.	UNIFOR формат-бағдарламасының	36	10,5		19,5	6	Т, ПЖ

	функцияларын пайдалану ерекшеліктері. Қолдану мысалдары						
2.1.	Деректер базасымен жұмыс істеуге арналған функциялар	5,5	1		3,5	1	ПЖ
2.2.	Күнмен және уақытпен жұмыс істеуге арналған функциялар	4	0,5		2,5	1	ПЖ
2.3.	Жолдарды өңдеуге арналған функциялар	6	1		4	1	ПЖ
2.4	Қайталанатын топтармен жұмыс істеуге арналған функциялар	5,5	1,5		3	1	ПЖ
2.5	Жаһандық айнымалылармен жұмыс істеуге арналған функциялар	7,5	2		4,5	1	ПЖ
2.6	Мысалдардағы Unifor функциясының синтаксисі	1	1				
2.7	Ағымдағы немесе басқа дерекқор жазбаларына қол жеткізуге мүмкіндік беретін форматтау тілінің конструкциялары	3,5	1,5		1	1	ПЖ
2.8.	Функцияларды қолдану мысалдары	3	2		1		
6.	Қорытынды аттестация	11			10	1	Т, ҚБЖ
БАРЛЫҒЫ:		104	19,5		71,5	13	

*ЖЕС – жалпы еңбек сыйымдылығы, Лк – лекциялар, ПС – практикалық сабақтар, ТӨЖ – тыңдаушының өзіндік жұмысы, К- оқытушының кеңесі

МАЗМҰНЫ

1-Тарау. Форматтау тілінің негіздері

ИРБИС64 КАЖ деректерін форматтау тілі туралы жалпы мәліметтер. Форматтар редакторы: мақсаты, интерфейсі.

Негізгі командалар. Деректермен жұмыс.

Өрісті, ішкі өрісті, өріс фрагментін шығару командалары. MFN шығару командасы.

Шығару режимдері. Көлденең және тік орналастыру командалары.

Әдебиеттер. Шартты, шартсыз, қайталанатын литералдар.

Форматтау тіліндегі өрнектер. Сандық, жолдық, логикалық өрнектер.

Форматтау тілінің функциялары. Сандық, жолдық, логикалық функциялар.

Қайталанатын топтар. Қайталанатын өрістермен жұмыс істеу ерекшеліктері.

UNIFOR формат-бағдарламасының функцияларымен танысу. UNIFORM формат-бағдарламасының функцияларын қолдану аясы.

RTF және HTML командаларын (тегтерін) пайдалану.

Форматы для формально-логического контроля (ФЛК).

Форматы с переменными метками. Случаи их применения.

ИРБИС жүйесінің форматтарының тізімі және мақсаты.

Форматтау тіліндегі қосымша мүмкіндіктер: түсініктемелер, қате кодтары.

Тестілеу. Практикалық жұмыстар.

2-Тарау. UNIFOR формат-бағдарламасының функцияларын пайдалану ерекшеліктері. Қолдану мысалдары

Деректер базасымен жұмыс істеуге арналған функциялар.

Күнмен және уақытпен жұмыс істеуге арналған функциялар.

Жолдарды өңдеуге арналған функциялар. Жолдың шығарылуы, жолдың үзіндісінің шығарылуы.

Қайталанатын топтармен жұмыс істеуге арналған функциялар. Циклды ұйымдастыруда қайталанатын топты қолдану. Қайталанатын топта литералдарды қолдану ерекшеліктері.

Жаһандық айнымалылармен жұмыс істеуге арналған функциялар. Жаһандық айнымалыларды оқу және жазу. Деректерді жинақтау және жинақтау есептері үшін жаһандық айнымалыларды пайдалану. Әмбебап есептегішті пайдалану.

Мысалдардағы Unifog функциясының синтаксисі.

Ағымдағы немесе басқа деректер базасының жазбаларына қол жеткізуге мүмкіндік беретін форматтау тілінің конструкциялары. Басқа дерекқордан құжаттарды форматтау.

Функцияларды қолдану мысалдары.

Тестілеу. Практикалық жұмыстар.

3-Тарау. Қорытынды бақылау жұмысы.

Тестілеу. Практикалық бақылау жұмысы.

ҰЙЫМДАСТЫРУШЫЛЫҚ-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ШАРТТАР

"ЭйВиДи-Қазақстан" ЖШС "Академия" қашықтықтан даярлау порталында Білім беру бағдарламасын іске асыру мақсатында <http://academy.open4u.kz> электрондық курс әзірленді.

Білім алушылардың орналасқан жеріне қарамастан білім беру бағдарламаларын толық көлемде игеруді қамтамасыз ететін технологиялық құралдар бар:

- электрондық ақпараттық-білім беру ортасының жұмыс істеуін қамтамасыз ететін ақпараттық жүйелер,

- электрондық білім беру ресурстарын құруға және қашықтықтан білім беру технологияларын қолдана отырып сабақтар өткізуге арналған оқытудың және/немесе арнайы бағдарламалық қамтамасыз етудің интерактивті құралдары,

- электрондық ақпараттық-білім беру ортасының жұмыс істеуін қамтамасыз ететін серверлік жабдық,

-электрондық ақпараттық-білім беру ортасына қол жеткізудің жоғары жылдамдықты арналары.

Бағдарламаны іске асыруды біліктілікті арттырудың қосымша кәсіптік бағдарламасының бағытына сәйкес келетін орта кәсіптік білімі немесе жоғары білімі бар оқытушылар құрамы қамтамасыз етеді. Оқытушыларға қойылатын талаптар: орта кәсіптік білім-орта буын мамандарын даярлау бағдарламалары немесе жоғары білім-бакалавриат, оның бағыты (профилі), әдетте, біліктілікті арттырудың қосымша кәсіптік бағдарламасының бағытына сәйкес келеді; қосымша кәсіптік білім беру-бағыты (профилі) біліктілікті арттырудың қосымша кәсіптік бағдарламасының бағытына сәйкес келетін кәсіптік қайта даярлау.

Ағымдағы және қорытынды бақылау үшін жеке білім беру жетістіктерінің бағдарлама бойынша дайындық нәтижелерінің негізгі көрсеткіштеріне сәйкестігін анықтауға арналған бақылау-өлшеуші материалдары әзірленді. Олар білімді игеру мен дағдыларды қалыптастыруды бақылау құралдарын қамтиды: тесттер, практикалық тапсырмалар. Игеру нәтижелері бағдарламада анықталған білімді игеруде және дағдыларды игеруде көрінеді. Бағдарламаны игеру нәтижелерін бақылау мен бағалауды оқытушы практикалық және бақылау жұмыстарының, тесттердің нәтижелерін тексеру процесінде жүзеге асырады.

ӘДЕБИЕТ

1. Система автоматизации библиотек ИРБИС64. Общее описание системы / Международная Ассоциация пользователей и разработчиков электронных библиотек и новых информационных технологий (Ассоциация ЭБНИТ). – Москва : ГПНТБ России, 2018. – 498 с.

2. Система автоматизации библиотек ИРБИС. Приложения : (перечень элементов формата представления данных в электронном каталоге и базе данных комплектования) / Международная Ассоциация пользователей и разработчиков электронных библиотек и новых информационных технологий (Ассоциация ЭБНИТ) ; составитель: С. М. Дунаевская, Н. Д. Сбойчакова. – Москва : ГПНТБ России, 2002. – 63 с.

3. UNIFOR // Вики-документация по системе автоматизации библиотек ИРБИС. – URL: <http://wiki.elnit.org/index.php/UNIFOR>